

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

YUCOM
Komitet pravnika
za ljudska prava

VODIČ KROZ ZAKON O PREKRŠAJIMA MOJA PRAVA I OBAVEZE

**OTVORENA
VRATA
PRAVOSUĐA**

Izdavač

Komitet pravnikā za ljudska prava – YUCOM
Kneza Miloša 4, 11103 Beograd

www.yucom.org.rs

Za izdavača

dr Katarina Golubović

Suizdavač

Forum sudija Srbije

Priredila

dr Sanja Strgar, sudija Prekršajnog suda u
Novom Sadu i članica Foruma sudija Srbije

Saradnik

Momčilo Živadinović

Lektura i korektura

Teodora Todorić Milićević

Dizajn

Ivana Zoranović

Priprema i štampa

Dosije studio, Beograd

Tiraž

750 komada

ISBN-978-86-82222-04-0

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd
342.232(497.11)(035)
343.3/.7(497.11)(035)
СТРГАР, Сања, 1983-

Vodič kroz Zakon o prekršajima : moja prava i obaveze
/ [priredila Sanja Strgar]. – Beograd : Komitet pravnikā
za ljudska prava – YUCOM : Forum sudija Srbije, 2022
(Beograd : Dosije studio). – 38 str. : ilustr. ; 20 x 20 cm
Tiraž 750.

ISBN 978-86-82222-04-0 (YUCOM)

a) Закон о прекршajима -- Приручници

COBISS.SR-ID 64979465

Publikacija „Vodič kroz Zakon o prekršajima – moja prava i obaveze“ nastala je kao realizacija aktivnosti Komiteta pravnikā za ljudska prava (YUCOM) u okviru projekta „Otvorena vrata pravosuđa“, koji realizuje YUCOM uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Stavovi izneti u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

VODIČ KROZ ZAKON O PREKRŠAJIMA

MOJA PRAVA I OBAVEZE

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE	7
POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA	9
Ko može biti okrivljen za prekršaj?	9
Ko podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i šta on sadrži?	9
Može li oštećeno lice da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka?	10
DOK ČEKAM MOGUĆE POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA . . .	14
Može li prekršaj da zastari?	14
Kakve se sankcije izriču u prekršajnom postupku?	15
Koliko su kazne za prekršaje?	16
Može li se prekršaj učiniti nenamerno (nehatno), da li je to od značaja i koliko?	17
Ima li šanse da budem oslobođen?	18
MOJA PRAVA U PREKRŠAJNOM POSTUPKU	19
Šta sve mogu da uradim kad dobijem prekršajni nalog?	19
Kako saznajem da je protiv mene pokrenut prekršajni postupak?	20

Stigao je poziv od prekršajnog suda.	
Koja su moja prava?	21
Da li mogu da se branim pred drugim prekršajnim sudom?	22
Da li i s kime mogu da sklopim sporazum o priznanju prekršaja?	23
Kako izgleda saslušanje kod sudije?	24
Šta da izjavim pred sudijom?	25
Da li da predložim veštačenje?	26
Hoće li se moji dokazni predlozi usvojiti?	27
Da li sudija više veruje službenom licu?	28
Na osnovu čega sudija donosi presudu?	29
Dobio sam poziv kao svedok, moram li da se odazovem?	30
Nisam zadovoljan odlukom suda – šta da radim?	31
Ko snosi troškove prekršajnog postupka?	35
Nisam zadovoljan odlukom Prekršajnog apelacionog suda – mogu li da se žalim?	36
Šta ako ne platim novčanu kaznu?	37
Na kraju – sažetak	38

UVODNE NAPOMENE

Od svih kaznenih dela u našem pravnom sistemu (krivičnih dela i privrednih prestupa), prekršaji su daleko najbrojniji.

Prekršaji predstavljaju blaže povrede javnog poretka i kao takvi često se samo po posledici razlikuju od krivičnih dela.

Predviđeni su zakonima, uredbama, odlukama gradova i odlukama opština.

Prekršaji se propisuju u najrazličitijim oblastima društvenog života: saobraćaja, javnog reda i mira, poreza, finansija, carina, radnih odnosa, zaštite na radu, informacija od javnog značaja, ekologije i drugim oblastima.

Jedna od značajnih specifičnosti prekršaja je to što, za razliku od krivičnih dela i privrednih prestupa, učiniocu se ne može izreći uslovna osuda.

Zbog brojnosti prekršaja, velika je verovatnoća da svako od nas učestvuje u ovom postupku, bilo kao okrivljeni, oštećeni ili u nekom drugom svojstvu.

Zakon o prekršajima („Sl. glasnik RS“, br. 91/19) sadrži materijalnopravne odredbe o prekršajima, kao i pravila prekršajnog postupka. To znači da se u ovom zakonu nalaze pravni instituti materijalnog prava, pravila kako teče prekršajni postupak, kao i koja su Vaša prava i obaveze po ovom zakonu.

„Vodič kroz Zakon o prekršajima“ je namenjen upravo onima koji dolaze u dodir s prekršajnim postupkom, kao i onima koji bi želeli nešto više da znaju o ovoj temi, prikazanoj bez citiranja zakonskih odredbi, jednostavnim i razumljivim jezikom, uz poneki primer.

Pojedini prekršajni instituti, kao i procesne norme, prikazani su u relativno jednostavnom obliku i kao takvi ne mogu u potpunosti da zamene adekvatnu pravnu pomoć ili savet advokata ukoliko smatrate da Vam je potreban.

Takođe, navedeni praktični primeri su samo instruktivnog karaktera radi boljeg razumevanja prikazanih odredbi Zakona o prekršajima.

POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Ko može biti okrivljen za prekršaj?

Za prekršaj može biti okrivljeno svako fizičko lice, pa i maloletnik stariji od 14 godina, kao i pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu i preduzetnik.

Razne odredbe u pojedinim propisima predviđaju različite prekršajne sankcije i različite visine novčane kazne u zavisnosti od kategorije učinoca, s tim da su kazne za pravno lice znatno više.

Ko podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka i šta on sadrži?

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka podnose organi uprave, ovlašćeni inspektori, javni tužilac, organi i organizacije koje vrše javna ovlašćenja, a može ga podneti i oštećeni.

U svakodnevnoj praksi zahteve najčešće podnosi Ministarstvo unutrašnjih poslova za prekršaje iz oblasti saobraćaja, javnog reda i mira i dr., inspekcije iz svoje nadležnosti, poreska uprava za poreske prekršaje, uprava carine za carinske prekršaje, kao i drugi organi uprave iz svog delokruga.

Svako ko je oštećen nekom prekršajnom radnjom takođe može podneti zahtev kao i svaki drugi ovlašćeni predlagač ukoliko ovlašćeni predlagač nije podneo zahtev, a trebalo je po shvatanju oštećenog.

Ukoliko ste okrivljeni, uz poziv prekršajnog suda dobićete i zahtev. Na taj način ćete se upoznati s onim za šta se teretite.

U zahtevu, između ostalog, mora biti navedeno vreme i mesto prekršaja, opis radnje ili propuštanja, pravna kvalifikacija, kao i dokazi koji se predlažu.

Uz zahtev se često podnosi određena dokumentacija, pa ukoliko Vam nije dostavljena, a iz zahteva vidite da je podneta, imate pravo na uvid u spise i kopiranje i pre Vašeg saslušanja.

Pažljivo pročitajte poziv prekršajnog suda, jer su na njemu po pravilu odštampana prava koja imate u toku prekršajnog postupka. Na neka od njih će Vas sudija ponovo upozoriti prilikom prvog saslušanja (npr. pravo na branioca).

Može li oštećeno lice da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka?

Oštećeni je svako lice kome je kakvo lično ili imovinsko pravo povređeno u vršenju prekršaja.

Oštećeni je ovlašćen da podnese zahtev za pokretanje prekršajnog postupka u svim slučajevima kada ga nije podneo ovlašćeni organ.

Zahtev se podnosi pismeno ili na zapisnik u prekršajnom sudu.

Oštećeni koji je podneo zahtev ima sva prava stranke u postupku – da postavlja pitanja, predlaže dokaze, stavlja primedbe, da izjavi žalbu ili drugo pravno sredstvo.

Ukoliko ste učestvovali u saobraćajnoj nezgodi, a zahtev nije podnet protiv lica koga smatrate odgovornim, kao oštećeni možete podneti zahtev. To važi i ukoliko je zahtev podneo ovlašćeni organ protiv Vas, a smatrate da je drugo lice odgovorno za predmetni saobraćajni prekršaj.

Ukoliko je protiv Vas podnet zahtev za remećenje javnog reda i mira – na primer vikom ili nepristojnim ponašanjem – a ne protiv onog za koga smatrate da je prekršaj učinio prema Vama, kao oštećeni možete podneti zahtev.

U svakom slučaju, postoje dobre pravne mogućnosti da primenom navedenih odredbi ostvarite svoja prava ako Vam pripadaju.

Primer zahteva za pokretanje prekršajnog postupka oštećenog

Prekršajnom sudu u Novom Sadu

Zahtev za pokretanje prekršajnog postupka protiv okrivljenog Jovana Jovanovića iz N. Sada, ulica Cvetna broj 100

što se dana 05. 06. 2021. godine u Novom Sadu oko 8.30 časova na ulazu stambene zgrade u Cvetnoj ulici broj 100 nepristojno ponašao i vređao oštećenog Marka Markovića, tako što mu je rekao: „Šta ti izigra-vaš ovde nekog šefa, budalo jedna, nemoj mi se više obraćati!“ Uvrede je ponovio više puta, čime je učinio prekršaj iz člana 8 stav 1 i prekršaj iz člana 9 stav 1 Zakona o javnom redu i miru.

Obrazloženje

Ovde oštećeni Marko Marković je predsednik zajednice stanara dvospratne zgrade u Cvetnoj ulici broj 100 u Novom Sadu. Sa svim stanarima je bio oduvek u dobrim odnosima, pa i s ovde okrivljenim.

Dana 05. 06. 2021. godine oko 8.30 časova oštećeni je sa svojim komšijama, Ivanom Ivanovićem i Petrom Petrovićem, koji stanuju u navedenoj zgradi, ulazio u zgradu, kojom prilikom je iz zgrade izlazio okrivljeni Jovan Jovanović koji je, inače, takođe stanar zgrade u Cvetnoj ulici broj 100.

Navedenom prilikom oštećeni se ljubazno obratio okrivljenom i rekao mu: „Komšija, molim Vas da uklanjate kese sa đubretom iz hodnika, jer se na to žale stanari.“ Iako je to rečeno u prijateljskom tonu, okrivljeni je bez ikakvog razloga, ničim izazvan, odreagovao rekavši: „Šta ti izigra-vaš ovde nekog šefa, budalo jedna, nemoj mi se više obraćati!“

Oštećeni ga je zamolio da se pristojno ponaša, a Ivan Ivanović i Petar Petrović su pokušali da ga umire, no on je ponovio navedene i slične uvredljive reči.

Oštećeni je zbog ovakvog ponašanja okrivljenog pozvao policijsku stanicu, čija je patrola ubrzo izašla na lice mesta, obavila razgovor s okrivljenim i ovde oštećenim, a kada se oštećeni posle mesec dana interesovao da li je podneta prekršajna prijava, obavešten je u policijskoj stanici da se prekršajna prijava neće podnositi i da je ishod intervencije opomena okrivljenom.

Oštećeni ovu prijavu podnosi i zato što nije moguće da obavlja posao predsednika zajednice stanara, a da se neko od stanara tako uvredljivo ponaša bez razloga i bez posledica.

S obzirom na to da se na ovaj način okrivljeni nepristojno i uvredljivo ponašao prema oštećenom, predlažem da sud sprovede prekršajni postupak i kazni okrivljenog po zakonu.

Svedoci: Ivan Ivanović i Petar Petrović, ulica Cvetna broj 100, Novi Sad.

U Novom Sadu
Datum _____

Potpis oštećenog

DOK ČEKAM MOGUĆE POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA

Može li prekršaj da zastari?

Svaki prekršaj može da zastari. Rokovi zastare za pojedine prekršaje su različiti, a za najveći broj su kratki.

Rok zastarelosti počinje da teče od momenta kada je prekršaj učinjen.

Postoji zastara za pokretanje prekršajnog postupka, zastara vođenja prekršajnog postupka i zastara izvršenja kazne.

Sudija je dužan da donese rešenje o pokretanju prekršajnog postupka u roku od jedne godine od dana kada je prekršaj izvršen. Ukoliko to ne učini, nastupa zastara za pokretanje prekršajnog postupka. To se odnosi na najveći broj prekršaja, na primer, iz oblasti saobraćaja, javnog reda i mira, zaštite na radu, radnih odnosa i dr.

Od zastare za pokretanje prekršajnog postupka treba razlikovati zastaru vođenja prekršajnog postupka, koja nastupa protekom dvostrukog vremena za pokretanje prekršajnog postupka, što je kod najvećeg broja prekršaja dve godine.

Izuzetno, za prekršaje iz oblasti carinskog, spoljnotrgovinskog, deviznog poslovanja, javnih prihoda i finansija, javnih nabavki, životne sredine i sprečavanja korupcije može se propisati, a i propisan je, duži rok zastarelosti, s tim da i u ovim slučajevima zastara vođenja prekršajnog postupka nastupa protekom dvostrukog vremena za pokretanje postupka. Zastara pokretanja postupka za ove prekršaje ne može biti duža od pet godina.

Zastarevanje se prekida svakom procesnom radnjom suda radi vođenja prekršajnog postupka (dostavljanje, službene provere podataka, saslušanje svedoka, pribavljanje isprava i dr.).

Zastara izvršenja kazne i zaštitne mere nastupa ako je od pravosnažnosti presude protekla jedna godina (relativna zastara).

I zastara izvršenja se prekida svakom radnjom koja se preduzima radi izvršenja kazne, odnosno zaštitne mere.

Apsolutna zastara izvršenja nastupa za dve godine.

Kakve se sankcije izriču u prekršajnom postupku?

U prekršajnom postupku se izriču: 1) kazne (kazna zatvora, novčana kazna i rad u javnom interesu); 2) kazneni poeni; 3) opomena; 4) zaštitne mere; i 5) vaspitne mere.

Kolike su kazne za prekršaje?

Maksimalna zatvorska kazna za fizičko lice je 60 dana.

Najviša novčana kazna za fizička lica koja se može izreći za prekršaj iznosi 150.000 dinara, a najniža 5.000 dinara; za pravna lica najviša kazna je 2.000.000 dinara, a najmanja 50.000 dinara; najviša kazna za preduzetnike koja se može izreći je 500.000 dinara, a najniža 10.000 dinara.

Navedeni iznosi predstavljaju zakonski (opšti) maksimum i minimum novčanih kazni, s tim da je kod najvećeg broja prekršaja, dakle za konkretan prekršaj, posebni minimum znatno veći od zakonskog minimuma.

U svakom konkretnom zakonu, uredbi i odluci za konkretan prekršaj propisan je minimum kazne, kao i njen maksimum (poseban minimum i maksimum), u okviru koga se, u slučaju počinjenog prekršaja, odmerava sankcija. Na primer, za prekršaj remećenja javnog reda i mira vređanjem propisana je novčana kazna u rasponu od 20.000 do 100.000 dinara ili kazna zatvora od 10 do 30 dana.

Važno je napomenuti da Zakon o prekršajima sadrži odredbe kojima se predviđa da se može izreći opomena ukoliko je prekršaj učinjen pod olakšavajućim okolnostima koje ukazuju na to da počilac više neće činiti prekršaje.

Okolnosti koje mogu uticati na to da kazna bude veća ili manja su naročito: težina i posledice prekršaja, okolnosti pod kojima je učinjen prekršaj, stepen odgovornosti učinioca, ranija osuđivanost, lične prilike učinioca i držanje učinioca posle učinjenog prekršaja.

Takođe, sud može da utvrdi odgovornost za počinjeni prekršaj, ali da pod posebno olakšavajućim okolnostima oslobodi od kazne.

U oblasti saobraćaja najčešće su propisane novčane kazne, ali su za teže prekršaje predviđene alternativno i zatvorske kazne, što važi i za prekršaje javnog reda i mira. Za najteže prekršaje u oblasti saobraćaja predviđena je kumulativno zatvorska i novčana kazna.

U praksi je daleko najčešće izrečena zaštitna mera u oblasti saobraćaja, i to zabrana upravljanja motornim vozilom određene kategorije za određeni vremenski period. Za pojedine prekršaje, pored novčane i/ili zatvorske kazne, ova mera je propisana kao obavezna i prekršajni sud nema načina da je ne izrekne, čak i ako kaznu ublaži. Navedeno važi i za kaznene poene kod određenih prekršaja iz ove oblasti, koji su predviđeni u fiksnom ili minimalnom iznosu.

Može li se prekršaj učiniti nenamerno (nehatno), da li je to od značaja i koliko?

Prekršaj se može učiniti namerno (umišljajno) i nenamerno (nehatno).

Sud je u obavezi da u svakoj presudi navede da li je prekršaj učinjen s umišljajem ili iz nehata. Takođe, ukoliko nađe da je to opravdano, sud će izvršiti stepenovanje odgovornosti i odrediti da li se radi o direktnom ili eventualnom umišljaju ili svesnom ili nesvesnom nehata.

Određivanje umišljaja ili nehata je od velikog značaja, jer navedeno utiče na stepen prekršajne odgovornosti.

Sigurno je da će sud i po vrsti i po visini izreći blažu prekršajnu sankciju ukoliko je prekršaj učinjen iz nehata.

To je razlog zbog kojeg sud treba da izvede dokaze i oceni okolnosti koje su od značaja za utvrđivanje umišljaja ili nehata. S druge strane, prekršilac – naravno, ukoliko je učinio prekršaj – ima interes da se navedeno utvrdi, zbog čega je poželjno da i sâm iznese činjenice i okolnosti, kao i dokaze koji su od značaja za utvrđivanje stepena prekršajne odgovornosti.

Ima li šanse da budem oslobođen?

Prekršajni postupak se vodi po optužnom načelu, što znači da podnosilac zahteva dokazuje svoje navode da je okrivljeni učinio prekršaj. Uloga suda je da na osnovu izvedenih i obrazloženih dokaza nepristrasno donese odluku zasnovanu na zakonu.

Naravno da odluka suda može biti oslobađajuća. Sud će doneti takvu odluku kada nema dokaza da ste učinili prekršaj, kada izvršena radnja nema obeležja prekršaja ili kada postoje okolnosti koje isključuju prekršajnu odgovornost (nužna odbrana, krajnja nužda ili je radnja preduzeta pod dejstvom sile ili pretnje).

Prilikom ocene dokaza, kao i u svim kaznenim postupcima, sud je u obavezi da se pridržava načela „u slučaju sumnje, u korist okrivljenog“, što znači da, ukoliko ne postoje jasni i uverljivi dokazi, sud neće doneti osuđujuću presudu.

MOJA PRAVA U PREKRŠAJNOM POSTUPKU

Šta sve mogu da uradim kad dobijem prekršajni nalog?

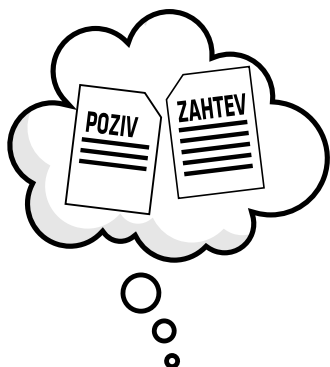
Prekršajni nalog izdaje nadležni organ (najčešće MUP i inspeksijski organi) za prekršaje za koje je propisana kazna u fiksnom iznosu (npr. nekorisćenje pojasa u toku vožnje, korišćenje mobilnog telefona za vreme vožnje ili nepropisno ostavljanje vozila na zelenoj površini).

Ako prihvatate odgovornost za prekršaj iz prekršajnog naloga, možete u roku od osam dana od kada Vam je uručen da platite polovinu kazne. O tome, kao i o drugim pravima, imate uputstvo na poleđini prekršajnog naloga.

Ukoliko ne prihvatate odgovornost, možete u istom roku od osam dana da podnesete **zahtev za sudsko odlučivanje prekršajnom sudu**, s tim da **morate potpisati prekršajni nalog koji predajete sudu**, u protivnom će sud odbaciti Vaš zahtev.

Ukoliko se u sudskom postupku utvrdi Vaša odgovornost, sud će Vas obavezati da platite kaznu iz prekršajnog naloga u punom iznosu. Sud može i da Vam ublaži kaznu ili izrekne opomenu ako su za to ispunjeni zakonski uslovi.

Ako protekne rok od osam dana, a ne platite polovinu kazne i ne podnesete zahtev za sudsko odlučivanje, organ koji je izdao prekršajni nalog dostaviće ga prekršajnom sudu na prinudno izvršenje kazne.

Kada podnesete zahtev za sudsko odlučivanje, u prvom pozivu suda bićete upozoreni da će Vas sud, u slučaju neopravdanog neodazivanja na prvi poziv (a to je svaki poziv do Vašeg prvog dolaska i iznošenja odbrane), oglasiti odgovornim i izreći Vam kaznu iz prekršajnog naloga, jer se u tom slučaju smatra da ste odustali od zahteva za sudsko odlučivanje.

Kako saznajem da je protiv mene pokrenut prekršajni postupak?

Ukoliko ste okrivljeni, uz **poziv** prekršajnog suda dobićete i **zahtev**. Na taj način ćete se upoznati s onim za šta se teretite.

U zahtevu, između ostalog, mora biti navedeno vreme i mesto prekršaja, opis radnje ili propuštanja, pravna kvalifikacija, kao i dokazi koji se predlažu.

Uz zahtev se često podnosi određena dokumentacija. Ukoliko Vam ona nije dostavljena, a iz zahteva vidite da je podneta, imate pravo na uvid u spise i njihovo kopiranje i pre Vašeg saslušanja.

Pažljivo pročitajte poziv prekršajnog suda, jer su na njemu po pravilu odštampana prava koja imate u toku prekršajnog postupka. Na neka od njih će Vas sudija ponovo upozoriti prilikom prvog saslušanja (npr. pravo na branioca).

Stigao je poziv od prekršajnog suda. Koja su moja prava?

Sud će Vam zajedno s pozivom dostaviti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka iz kojeg ćete videti zašto se teretite.

U pozivu se nalaze obaveštenja o pravima koja imate i o tome na koji način možete da učestvujete u prekršajnom postupku.

Zato ga pažljivo pročitajte.

U svakom slučaju, imate pravo na branioca – advokata, kao i da se na sudu branite ćutanjem, odgovarate na pojedina pitanja ili da iznesete odbranu.

U pozivu može biti navedeno da imate pravo da učestvujete u postupku tako što ćete dostaviti pismenu odbranu, koju možete napisati sami ili uz pomoć advokata. U svakom slučaju, morate je potpisati.

Sudija će Vas upozoriti na navedena i na druga prava koja Vam pripadaju u konkretnom slučaju, a što mora biti evidentirano u zapisniku.

Možda ćete iz zahteva zaključiti da je priložena i druga dokumentacija uz zahtev. Ukoliko Vam nije dostavljena, imate pravo da je vidite i da se upoznate s njom pre davanja iskaza. To pravo se zove pravo na razmatranje i prepisivanje spisa i njime se možete koristiti u toku celog postupka.

Postoji mogućnost da Vam sudija na Vaš usmeni zahtev iz nekog zakonskog razloga usmeno uskrati uvid u spise. Vaše je pravo, međutim, da uvid u spise zahtevate potom pismeno, a sudija je dužan da u veoma kratkom roku rešenjem odluči o osnovanosti zahteva, na koje imate pravo žalbe Prekršajnom apelacionom sudu. Suprotno postupanje sudije bi se moglo smatrati povredom prava na odbranu okrivljenog.

Ako ste sprečeni da se odazovete pozivu, potrebno je da blagovremeno dostavite sudu pismeno obaveštenje (opravdanje) s razlozima sprečenosti, uz odgovarajući dokaz (lekarsko opravdanje, nalog za službeni put i sl.).

Ukoliko to ne dostavite, rizikujete da Vas sud novčano kazni ili naredi Vaše prinudno dovođenje ili da donese presudu i bez Vašeg saslušanja ukoliko su za to ispunjeni zakonski uslovi.

Da li mogu da se branim pred drugim prekršajnim sudom?

Prekršajni postupak sprovodi prekršajni sud na čijoj teritoriji je prekršaj učinjen ili gde je posledica nastupila. Prekršaj se može učiniti činjenjem ili propuštanjem radnje koju je neko bio obavezan da učini.

Neke radnje koje zahtevaju Vaše prisustvo mogu se sprovesti pred prekršajnim sudom koji ne sprovodi postupak. Ako imate prebivalište, na primer, u Beogradu, a prekršaj učinite u Novom Sadu, možete zahtevati od Prekršajnog suda u Novom Sadu da date iskaz pred zamolnim sudom u mestu gde živite, odnosno nadležnim sudom po mestu Vašeg prebivališta.

Situacija je ista i kada ste svedok koji ima različito prebivalište od sedišta suda koji vodi postupak.

To podrazumeva da uobičajenim dopisom o tome obavestite prekršajni sud koji Vas poziva i koji će to najčešće i odobriti.

Obavezno se uverite u to da li je Vaš predlog odobren, kako biste izbegli eventualni nespornost.

Da li i s kime mogu da sklopim sporazum o priznanju prekršaja?

Na predlog podnosioca zahteva ili okrivljenog i njegovog branioca, može se zaključiti sporazum o priznanju prekršaja. O sporazumu, dakle, pregovaraju i međusobno ga zaključuju podnosilac zahteva i okrivljeni. Zaključenje sporazuma moguće je samo do donošenja prvostepene presude.

O postignutom sporazumu odlučuje sud, pa može doneti presudu kojom prihvata sporazum ili kojom odbija prihvatanje sporazuma.

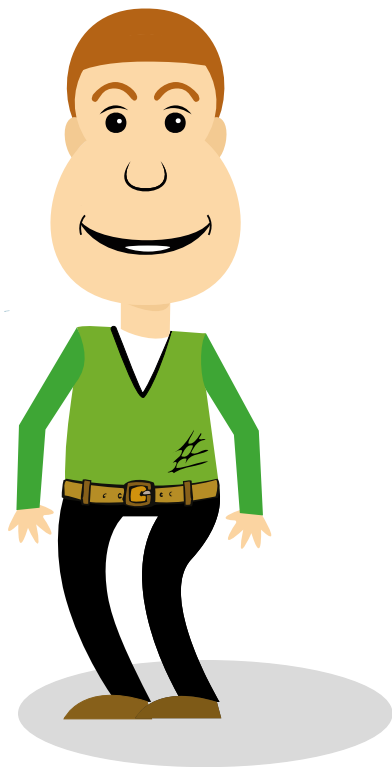
Ukoliko sud ne prihvati sporazum, može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana dostavljanja presude.

U praksi se najčešće zaključuju sporazumi u oblasti saobraćaja.

Ako ste okrivljeni, možete otići kod podnosioca zahteva, gde ćete dobiti obaveštenje o mogućem sporazumu i zaključiti ga, mada će Vam najčešće već u pozivu suda biti data uputstva o zaključenju sporazuma.

Podnosilac ima pismene instrukcije u vezi sa sklapanjem sporazuma o priznanju prekršaja, kojih se pridržava.

Izuzetno je značajno ovlašćenje podnosioca zahteva da može da zaključi sporazum u odnosu na propisanu zaštitnu meru zabrane upravljanja motornim vozilom u kraćem trajanju ili da je ne izrekne. Sud nema to ovlašćenje i uvek mora da izrekne meru u propisanom trajanju ukoliko je u zakonu navedeno da je njeno izricanje obavezno.

S praktičnog stanovišta, sudovi posle sprovedenog prekršajnog postupka češće izriču niže novčane kazne shodno utvrđenim olakšavajućim okolnostima nego što se to čini u predloženom sporazumu, jer izvode dokaze iz kojih mogu da donose zaključke o svim okolnostima pod kojima je učinjen prekršaj, pa i olakšavajućim.

Prema tome, očigledna je prednost zaključenja sporazuma u slučaju postojanja odgovornosti za prekršaj kada je propisano obavezno izricanje zaštitne mere.

U svakom slučaju, pokušaj zaključenja sporazuma ne može da šteti, dok, s druge strane, upoznaje okrivljenog sa stavom podnosioca zahteva u vezi s počinjenim prekršajem.

Kako izgleda saslušanje kod sudije?

Sudija će prvo proveriti Vaš identitet putem lične karte ili drugog važećeg dokumenta, a zatim uneti u zapisnik Vaše lične podatke. Potom će Vas upoznati sa zahtevom za pokretanje prekršajnog postupka, pitati Vas da li ga razumete i da li se osećate odgovornim za navedeni prekršaj. Takođe će Vam predočiti da imate pravo na branioca, kao i na koji način možete izneti odbranu.

Potom ćete u slobodnom kazivanju imati mogućnost da iznesete odbranu, okolnosti događaja, kao i da predložite svedoke ili eventualno druge dokaze koje smatrate da sud treba da izvede.

Sudija će postaviti dodatna pitanja ukoliko smatra potrebnim, a to pravo pripada i podnosiocu zahteva ako je prisutan, kao i Vašem braniocu i braniocu drugog okrivljenog, ako postoji.

O Vašem iskazu vodi se zapisnik u sažetom obliku, koji kuca zapisničar, a glasno diktira sudija.

Na kraju, bićete upitani da li želite da pročitate zapisnik i imate li primedbe, pa je savet da pažljivo slušate diktat ili da ga pročitate. Ukoliko imate primedbe, tražite da se unesu u zapisnik kao prigovor. Zapisnik potpisuju sudija, okrivljeni i zapisničar.

Šta da izjavim pred sudijom?

Ukoliko ste okrivljeni za prekršaj, isključivo je Vaša odluka šta ćete izjaviti pred sudijom.

U određenim slučajevima možda će biti neophodno da se konsultujete s advokatom, a po potrebi možete angažovati advokata kao branioca.

Sudija je u obavezi da Vas upozori na sva prava koja imate. To upozorenje mora biti uneto u zapisnik.

Ovaj tekst ne može da sugerise kako da se branite u odnosu na konkretan prekršaj.

U odbrani treba izneti sve ono što smatrate da predstavlja Vaše viđenje događaja, razloge događanja i šta je prethodilo ako je to povezano s prekršajem.

Ukoliko imate svedoke, navedite ih, kao i druge dokaze za koje smatrate da sud treba da izvede. U svakom slučaju, decidirano se izjasnite da li se osećate odgovornim za ono za šta se teretite.

Trebalo bi da iznesete sve okolnosti koje se tiču Vas lično i Vaših porodičnih prilika. To je značajno, jer sud ceni te okolnosti prilikom odmeravanja kazne.

Navešćemo samo nekoliko ličnih okolnosti: učenik ste, student, penzioner; nezaposleni ste ili povremeno zaposleni; imate male prihode; živite u teškim materijalnim uslovima; nekažnjavani ste i tako dalje.

Porodične prilike koje se mogu navesti su: majka ili otac dece; samohrani roditelj; izdržavate roditelje ili druga lica; izdržavano ste lice; izdržavate bolesne roditelje i tako dalje.

Bitno je da znate da podnosilac dokazuje Vašu krivicu, a sud kao nepristrasan organ donosi odluku.

Da li da predložim veštačenje?

Pored svedoka, isprava i uviđaja, veštačenje spada u dokazna sredstva koja se koriste u prekršajnom postupku.

Veštak je stručno lice koje poseduje stručno znanje koje ne poseduje sud, ali čiji je nalaz podložan oceni suda kao i svaki drugi dokaz.

Odgovor na gornje pitanje nije jednoobrazan.

Naime, često su zaprećene kazne veće ili jednake troškovima veštačenja (orijentaciono 20.000–30.000 dinara). Ukoliko se dokaže krivica, okrivljeni snosi kako troškove kazne tako i troškove veštačenja, zbog čega često ne predlaže veštačenje.

Veštačenje se u prekršajnom postupku najčešće određuje u oblasti obraćaja, poreza, finansija, zaštite na radu i medicine (veštačenje uračunljivosti).

Ukoliko je okrivljeni siguran ili gotovo siguran da nije kriv za prekršaj, logično je da predloži veštačenje ako je taj dokaz neophodan.

Uzmimo za primer saobraćajnu nezgodu gde je saobraćajna policija protiv Vas podnela zahtev za saobraćajni prekršaj. Ukoliko smatrate da niste krivi, a postoji dilema u pogledu odgovornosti za saobraćajnu nezgodu koja se ne može otkloniti drugim dokazima, predložite saobraćajno veštačenje.

Za formulaciju zadatka veštačenja često će Vam biti neophodna stručna konsultacija.

Međutim, ukoliko veštačenje koje je prihvatio sud pokaže da ste i Vi doprineli udesu prekršajnom radnjom, tada će se Vaša delimična krivica samo odraziti na visinu kazne, ali ćete snositi i troškove veštačenja.

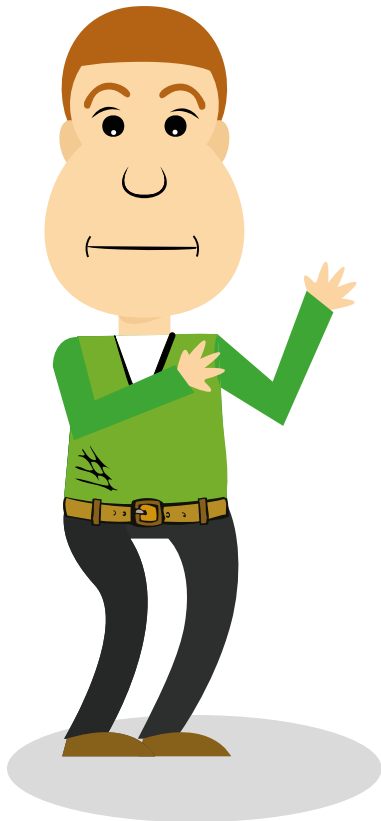
Zbog toga nije naodmet stručna konsultacija.

Hoće li se moji dokazni predlozi usvojiti?

U svakom, pa i u prekršajnom postupku, kroz zakonske odredbe razrađeno je pravničko pravilo „da se čuje i druga strana“. To znači da će sud pažljivo ispitati okrivljenog i obavezno razmotriti njegove dokazne predloge.

Ako predlažete saslušanje svedoka, potrebno je da navedete njegovu lično ime i adresu prebivališta ili boravišta i zašto predlažete da se sasluša neki svedok. Navedite, na primer, da li je svedok video ili čuo događaj i na koji način ili ima li posredna saznanja o događaju. Možete takođe predložiti suočenje sa svedokom ili drugim okrivljenim.

Možete saopštiti sudu da ćete sami obezbediti prisustvo svedoka. Takođe, sud je ovlašćen da Vas obaveže da sami obezbedite prisustvo svedoka i tada je to Vaša obaveza. Ukoliko niste u mogućnosti da to uradite, o tome blagovremeno obavestite sud.

Ako se pozivate na neki dokument ili ispravu, treba da je priložite i objasnite zašto se na nju pozivate, a ako niste u mogućnosti da je pribavite, treba da predložite sudu da dokument ili ispravu pribavi.

Kod saobraćajnih prekršaja često postoji dokumentacija o uviđaju, dok kod prekršaja javnog reda i mira najčešće ne postoji. Ako smatrate da je potrebno da sudija bolje razume događaj u prostornom smislu, možete predložiti da se izvrši uviđaj na licu mesta. Ako se predlog ne usvoji, možete samoinicijativno dostaviti fotografije bližeg i daljeg lica mesta, što možete učiniti i ako prethodno to niste predlagali sudu.

Valja reći da Vaši dokazni predlozi ne moraju biti usvojeni. Ukoliko ih sud ne usvoji, mora da navede i obrazloži razloge zašto nije prihvatio dokazne predloge. Nedostatak ovakvog obrazloženja je dovoljan razlog za žalbu i verovatno konstataciju da je došlo do povrede prekršajnog postupka.

Da li sudija više veruje službenom licu?

U prekršajnom postupku često se vrši saslušanje službenog lica, katkada u svojstvu podnosioca zahteva ili pak kao svedoka. Sudija mora upozoriti svakog svedoka na kazivanje istine pod pretnjom krivične odgovornosti.

Donoseći odluku o odgovornosti za prekršaj, sudija mora da ceni svaki dokaz (pa i iskaz svedoka) posebno, a i u međusobnoj vezi s drugim dokazima. To znači da na taj način mora da se ceni i iskaz službenog lica.

Često su to svedočenja policajaca kod uočavanja saobraćajnih prekršaja ili prilikom remećenja javnog reda i mira, inspektora nadležne inspekcije o uočenom stanju na terenu i druge slične situacije.

Ukoliko je iskaz službenog lica u suprotnosti s iskazom okrivljenog, sudija mora ceniti da li službeno lice ima bilo kakav nedozvoljeni motiv za davanje iskaza ukoliko se na to ukazuje, ali i da li je taj iskaz precizan, siguran, uverljiv, dovoljan, a eventualno, i ako jeste takav, da li je svedok objektivno imao uslove da vidi i prenese ono što mu je poznato.

U zaključku, recimo da sud ne poklanja automatski veru službenom licu kao svedoku, već brižljivo treba i mora da ceni taj iskaz na isti način kao iskaz okrivljenog, iskaze ostalih svedoka, a sve u vezi s ostalim dokazima.

Na osnovu čega sudija donosi presudu?

U toku prekršajnog postupka sudija će ispitati okrivljenog ili pročitati njegovu pisanu odbranu, saslušati svedoke, pročitati sve pismene dokaze (izjave, zapisnike, potvrde, odluke drugih organa ili pravnih subjekata), pročitati i drugu dokumentaciju, izvršiti uviđaj, sprovesti veštačenje, pa će ceniti sve dokaze pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, te na osnovu obrazložene slobodne ocene dokaza doneti presudu. Podrazumeva se da svi navedeni dokazi neće biti potrebni u svakom konkretnom predmetu.

Svaka presuda koju sud donese ima obavezne sastavne delove: uvod, izreku, obrazloženje presude i pouku o pravnom leku, koji ne smeju biti izostavljeni. Takođe, svaki od ovih sastavnih delova ima obaveznu sadržinu, pa tako, na primer, obrazloženje presude mora obavezno da sadrži utvrđeno činjenično stanje, navođenje dokaza na osnovu kojih su pojedine činjenice dokazane, ocenu dokaza, razloge zašto nisu uvaženi predlozi stranaka, kao i navođenje propisa na kojima se zasniva presuda.

Ozbiljne manjkavosti, kontradiktornosti i nejasnoće u presudi razlog su za usvajanje žalbe, ukoliko je ona izjavljena.

Dobio sam poziv kao svedok, moram li da se odazovem?

Svedočenje je građanska dužnost. Dobro pogledajte poziv da biste videli mesto i vreme svedočenja, kao i u kom predmetu treba da svedočite.

U pozivu se obavezno navodi koje su posledice neodazivanja na uredan poziv bez opravdanog izostanka (npr. možete biti novčano kažnjeni ili privedeni).

Zbog navedenog, pozivu se obavezno odazovite.

Svedoci se saslušavaju bez prisustva ostalih svedoka.

Kao svedoka, sudija će Vas upozoriti da ste dužni da kažete istinu, da ne prećutate ništa od onoga što Vam je poznato, kao i da je lažno svedočenje krivično delo.

Sudija je u obavezi da Vas upozori na pravo da budete oslobođeni svedočenja kada ste u određenim rodbinskim ili ličnim odnosima s okrivljenim. U tim slučajevima imate pravo da uskratite iskaz.

Sudija će Vas takođe upozoriti kod pojedinih pitanja da niste dužni da odgovorite ukoliko Vas odgovor izlaže krivičnom progonu, teškoj sramoti ili materijalnoj šteti. Ukoliko Vas sudija na to ne upozori, skrenite mu pažnju i zatražite da o tome odluči.

U svedočenju se treba ograničiti na tok događaja, eventualno uzroke i na koji način imate saznanja o događaju.

Ne žurite i ne pričajte preopširno. Ako treba, razmislite pre odgovora.

Sudija će Vam po potrebi postaviti dodatna pitanja, tražiti razjašnjenja i pitati odakle Vam je nešto poznato.

Očekivano je da budete izloženi pitanjima i primedbama branioca, ali je mudro sačekati reakciju sudije i videti da li dozvoljava pitanje, koje može i da zabrani ukoliko je sugestivno, nepotrebno ili je na njega već odgovoreno.

Kao svedok imate pravo na troškove, na primer, izgubljene zarade, ali uz odgovarajuću potvrdu (dokumentaciju), te na troškove prevoza ako je bio neophodan, uz prikaz vozne karte.

To malo produžava postupak, ali je Vaše pravo, pa zahtevajte da se unese u zapisnik.

Na kraju, na Vašem pozivu piše kada treba da se odazovete, ali je to termin početka suđenja, pa je verovatno da ćete dati iskaz malo docnije. U svakom slučaju, morate se pojaviti u zakazano vreme.

Ako iz bilo kog razloga ne možete da se odazovete pozivu, opravdajte izostanak pismeno uz dokaz.

Više o svedočenju možete videti u vodiču „Šta da radim kada mi stigne poziv za svedočenje?“

Nisam zadovoljan odlukom suda – šta da radim?

Ukoliko niste zadovoljni presudom ili rešenjem suda, možete izjaviti žalbu u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke. Žalbu može izjaviti okrivljeni, branilac, podnosilac zahteva i oštećeni, ako je on podnosilac zahteva.

Umesto okrivljenog, žalbu mogu izjaviti bračni drug, deca i srodnici u pravoj liniji, brat i sestra, lice koje živi u vanbračnoj zajednici (i druga lica posebno navedena u zakonu).

Žalba se podnosi Prekršajnom apelacionom sudu preko prekršajnog suda koji je doneo odluku, koji će sve spise sa žalbom dostaviti na odlučivanje Prekršajnom apelacionom sudu.

Žalba mora da sadrži oznaku odluke na koju se odnosi, navode zašto je podnosilac nezadovoljan odlukom, kao i potpis podnosioca.

Ako ste saznali za nove činjenice, treba navesti odakle proizlaze, a ako ste saznali za nove dokaze, možete ih priložiti uz navođenje razloga zašto ih ranije niste priložili ili predložili.

Prekršajni apelacioni sud može odbaciti Vašu žalbu, odbiti je kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu odluku, ukinuti odluku i vratiti na ponovno odlučivanje ili preinačiti prvostepenu odluku u celini ili u jednom delu.

Ukoliko je ukinuta prvostepena odluka i predmet vraćen na ponovno odlučivanje, prvostepeni sud je u obavezi da otkloni propuste na koje je ukazano i donese zakonitu odluku. To znači da se ukidajućom odlukom ne sugeriše kako treba presuditi, već koje propuste treba otkloniti.

Primer žalbe

Prekršajnom apelacionom sudu

Putem Prekršajnog suda u Novom Sadu

Žalba na presudu br. PR 000/20

- Zbog povrede pravila postupka
- Zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja
- Zbog pogrešne primene materijalnog prava

Obrazloženje

Okrivljeni je dana 05. 06. 2021. godine primio presudu Prekršajnog suda u Novom Sadu, kojom je oglašen odgovornim zbog prekršaja iz člana 333 stav 1 tačka 9 u vezi sa stavom 2 Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima, i izrečena mu je novčana kazna u iznosu od 15.000 dinara i 2 kaznena poena, odnosno što je dana 01. 03. 2020. godine u 16.00 časova u Poljskoj ulici kod kućnog broja 16 upravljao putničkim vozilom golf, te je, krećući se kolovozom od pravca Petrove ulice ka Jovanovoj ulici kod kućnog broja 16, preduzeo saobraćajnu radnju skretanja ulevo na parking prostor, a da se prethodno nije uverio da tu saobraćajnu radnju može izvršiti bez opasnosti po druge učesnike u saobraćaju, kojom prilikom je prednjim levim delom svog vozila udario u desni bočni deo putničkog vozila audi, reg. ozn. NN 111-XY, pri čemu je nastala materijalna šteta na oba vozila.

Žalilac izjavljuje žalbu, jer smatra da je prvostepeni sud povredio pravila postupka, jer je odbio njegov dokazni predlog da se pribavi snimak s nadzorne kamere firme XY koja je na adresi u Poljskoj ulici na broju 16.

To je imalo za posledicu da se nepotpuno i netačno utvrdi činjenično stanje, a potom i primene kaznene odredbe ZOBS-a u odnosu na ovde okrivljenog.

Naime, sud je zasnovao presudu na iskazu vozača Jovana Jovanovića, koji je upravljao vozilom audi, kao i na iskazu svedoka Petra Petrovića, koji je, kako je sâm naveo, samo delimično video udes s daljine od oko 80 m.

Okrivljeni je u toku postupka pismeno obavestio Prekršajni sud da ima saznanja od direktora firme XY Ivana Ivanovića da su nadzorne kamere firme iz neposredne blizine snimile udes i da će firma na zahtev suda ustupiti snimak, ali da to ne želi da dâ lično u ruke fizičkom licu.

Sud je bez suštinskog obrazloženja odbio predlog da službeno zatraži snimak, a koji je okrivljeni na svoj zahtev ipak mogao da vidi u firmi XY i na kome se jasno vidi da je okrivljeni bar 20 m pre skretanja ulevo blagovremeno dao znak pokazivačem pravca da će skrenuti na parking prostor, a da je, u stvari, vozač audija nepropisno preticao i upravo on izazvao ovaj saobraćajni udes.

Sud je neosnovano odbio ovaj dokazni predlog, zbog čega žalilac predlaže da Prekršajni apelacioni sud ukine presudu Prekršajnog suda u Novom Sadu broj PR 000/20 i naloži prvostepenom sudu da izvede sve dokaze, pa i da pribavi predmetni snimak, a okrivljeni će, ukoliko i posle gledanja snimka postoje dileme, predložiti saobraćajno veštačenje na okolnost prostorne i vremenske analize ove saobraćane nezgode.

U Novom Sadu

Datum _____

Potpis žalioca

Ko snosi troškove prekršajnog postupka?

Troškovi prekršajnog postupka su troškovi učinjeni povodom prekršajnog postupka od njegovog pokretanja do završetka postupka.

Tu, između ostalog, spadaju:

- troškovi svedoka i veštaka;
- troškovi paušala;
- nužni troškovi oštećenog kao podnosioca zahteva;
- troškovi nagrade i nužni izdaci branioca;
- troškovi izvršenja.

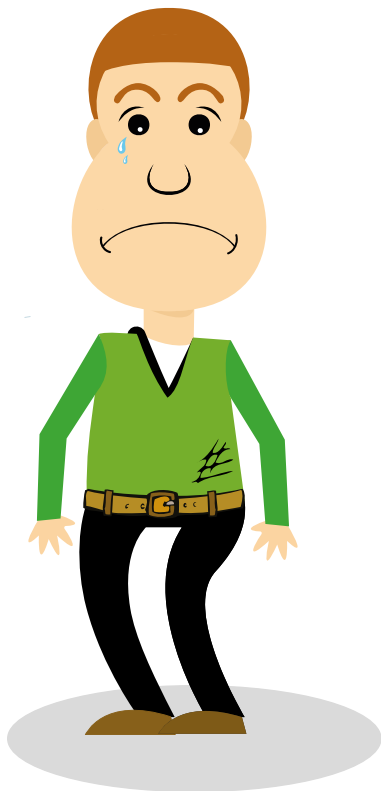
Ako je doneta osuđujuća presuda, snosićete troškove postupka. Ako je doneta oslobađajuća presuda ili je prekršajni postupak protiv Vas obustavljen rešenjem, sud će odrediti da troškovi padaju na teret suda.

U roku od tri meseca od dana dostavljanja pravosnažne presude, okrivljeni, odnosno njegov branilac, može podneti zahtev da sud odluči da mu se isplate troškovi iz budžetskih sredstava suda.

Sud je u obavezi da u tom slučaju donese odluku o troškovima u roku od 30 dana od podnetog zahteva za isplatu troškova.

Zahtev se podnosi pismeno, uz obrazloženje s navođenjem svake prekršajne radnje za koju se traži isplata. To podrazumeva da troškovnik branioca mora da sadrži naznačenje preduzete radnje, kao i njeno vreme, uz naznaku novčanog iznosa prema Advokatskoj tarifi.

U slučaju osuđujuće presude, sud određuje paušalni iznos koji je okrivljeni dužan da plati imajući u vidu složenost postupka, dužinu trajanja postupka, kao i broj prekršajnih radnji koje su preduzete. Koliki je taj iznos je faktičko pitanje, ali se orijentaciono kreće najčešće od 2.000 dinara do maksimalnih 12.000 dinara.

Ukoliko je više okrivljenih, svaki od njih može biti obavezan da snosi određeni iznos paušala ili sud može odrediti da ukupan paušalni iznos snose svi okrivljeni solidarno.

Solidarna isplata paušala se često određuje kada su oglašeni odgovornim pravno lice i odgovorno lice. To znači da, ukoliko se troškovi paušala ne izmire dobrovoljno, naplata celokupnog iznosa se vrši od jednog okrivljenog, koji se može naplatiti od onoga od koga nije naplaćeno.

Odluka o paušalu mora biti obrazložena.

Nisam zadovoljan odlukom Prekršajnog apelacionog suda – mogu li da se žalim?

U prekršajnom postupku postoje dva vanredna pravna leka – zahtev za ponavljanje postupka i zahtev za zaštitu zakonitosti.

Zahtev za ponavljanje postupka se podnosi protiv pravosnažnih odluka suda (presude i rešenja) sudu koji je doneo odluku.

Najčešći razlog za podnošenje ovog pravnog leka je mogućnost da se iznesu nove činjenice ili predlože novi dokazi koji su, da su bili poznati, mogli dovesti do drugačije odluke.

Podnosi se u roku od 60 dana od dana saznanja za postojanje novih činjenica i okolnosti koje bi dovele do druge odluke.

O zahtevu odlučuje prvostepeni sud koji je prethodno odlučivao, a na tu odluku se može izjaviti žalba Prekršajnom apelacionom sudu.

Zahtev za zaštitu zakonitosti se podnosi samo protiv pravosnažnih presuda prekršajnog suda: 1) ako je povređen zakon ili drugi propis o prekršaju ili 2) ukoliko je primenjen zakon za koji je odlukom Ustavnog suda utvrđeno da nije u saglasnosti s Ustavom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i potvrđenim međunarodnim ugovorima. **Zahtev podiže Republički javni tužilac** u roku od tri meseca od dana dostavljanja presude.

Ako je podignut zahtev, o njemu odlučuje Vrhovni kasacioni sud. Ukoliko ukine presudu prvostepenog suda, prvostepeni sud je dužan da izvede sve naložene procesne radnje. U novom postupku se mogu iznositi nove činjenice i novi dokazi.

Na kraju, poslednje pravno sredstvo koje možete koristiti je **ustavna žalba**, koja se podnosi protiv **pravosnažnih presuda i rešenja u roku od 30 dana** od dana njihovog dostavljanja.

Navedeni pravni lekovi se podnose ako su za njih ispunjeni uslovi u zavisnosti od celishodnosti u svakom konkretnom slučaju.

Činjenica da je protiv pravosnažne presude podnet neki od ovih pravnih lekova ne odlaže rok za izvršavanje kazni.

Šta ako ne platim novčanu kaznu?

U presudi kojom sud izriče kaznu navodi se visina kazne i rok za dobrovoljno plaćanje (15 dana od dana dostavljanja presude) ako je reč o novčanoj kazni.

Po proteku roka za dobrovoljno izvršenje novčane kazne, sud donosi rešenje o izvršenju kojim određuje da se neplaćena novčana kazna izvrši zamenom u kaznu zatvora (1.000 dinara zamenjuje se jednim danom zatvora) ili da kaznu izvrši prinudnim putem nad novčanim sredstvima okrivljenog, na primer skidanjem novčanog iznosa s plate ili penzije ili

zamenom radom u javnom interesu (1.000 dinara zamenjuje se sa osam sati rada u javnom interesu).

Inače, u odabiru načina zamene kazne, sud se rukovodi obezbeđenjem celishodnosti (efikasnosti) izvršenja.

Međutim, čak i kada primite rešenje o zameni novčane kazne u zatvor, možete izvršiti plaćanje novčane kazne i time izbeći zatvor. Takođe je moguće prekinuti zamenjenu zatvorsku kaznu plaćanjem preostalog novčanog iznosa kazne.

Što se tiče Vaših mogućnosti, već u toku prekršajnog postupka možete predložiti sudu da odredi da se novčana kazna izmiri u ratama. Razlozi za to mogu biti manji prihodi, nezaposlenost, teške materijalne prilike, teža bolest i dr. Prilaganje dokaza o tome doprineće osnovanosti Vaše molbe i velika je verovatnoća da će biti usvojena. Molbu za plaćanje kazne u ratama možete podneti i nakon prijema presude.

Rok plaćanja novčane kazne u ratama ne može biti duži od šest meseci, s tim da će plaćanje na rate biti odobreno pod uslovom da su prethodno plaćeni troškovi postupka.

Ukoliko je izrečena zatvorska kazna, ona se izvršava u zatvorskoj ustanovi, gde ćete se javiti određenog dana po uputu prekršajnog suda.

Ukoliko ne platite troškove postupka, njihova naplata izvršiće se prinudnim putem s Vaših sredstava ili imovine.

NA KRAJU – SAŽETAK

PREKRŠAJNI POSTUPAK ŠTA TREBA DA ZNATE?

zahtev za pokretanje
prekršajnog postupka
podnosi

nadležni organi

oštećeni

javni tužilac

**poziv možete
dobiti kao**

okrivljeni*

(fizičko lice,
preduzetnik,
odgovorno lice
u pravnom licu)

imate pravo
na branioca

imate pravo na
pisanu odbranu

**predstavnik
okrivljenog
pravnog lica***

u svakom momentu
možete ostvariti
uvid u vaše spise

svedok*

* Dužni ste da se
odazovete pozivu ili da
opravdate izostanak

dužni ste da
govorite istinu

imate pravo na
troškove uz
odgovarajući dokaz

SUD JE UVEK DUŽAN DA VAS
POUČI O PRAVIMA KOJA
VAM PRIPADAJU

imate pravo
na žalbu

imate pravo na
vanredni pravni
lek u skladu sa
zakonom

sud donosi presudu

osuđujuću

oslobađajuću

ili obustavlja postupak

УДРУЖЕЊЕ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

CHRIS
Mreža Odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS
Network of the Committees for Human Rights in Serbia CHRIS

ДРУШТВО
СУДИЈА
СРБИЈЕ | JUDGES'
ASSOCIATION
OF SERBIA

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

**PARTNERI
SRBIJA**

cepriš
Centar za pravosudna istraživanja

Beogradski centar
za ljudska prava

NARODNI PARLAMENT

ФОРУМ СУДИЈА